

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 306/2012-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. P., B., a maloletej M. P., B., zastúpenej zákonnou zástupkyňou M. P., oboch právne zastúpených M. a spol., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. M. M., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 163/2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. P. a maloletej M. P. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. apríla 2012 doručená sťažnosť M. P. a maloletej M. P. (ďalej len „sťažovateľky“, v citáciách aj „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovoru“) postupom Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 163/2009.

Z obsahu sťažnosti, ako aj z obsahu priloženej dokumentácie vyplýva, že pred okresným súdom sa začalo 11. septembra 2009 konanie v právnej veci sťažovateľiek ako žalobkýň v 1. rade (M. P.) a v 2. rade (maloletej M. P.) proti žalovanému J. J. K., občanovi Spolkovej republiky Nemecko (ďalej len „žalovaný“); v tomto konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 163/2009 sa sťažovateľky domáhali náhrady škody z titulu poškodenia na zdraví, ku ktorému malo dôjsť v dôsledku dopravnej nehody zavinennej žalovaným.

Sťažovateľky v sťažnosti okrem iného uvádzajú:

„Sťažovatelia sa ako žalobcovia návrhom na začatie konania zo dňa 09. 09. 2009 doručeným Okresnému súdu Senica dňa 11. 09. 2009, domáhali voči žalovanému náhrady škody na zdraví (za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia), a to sťažovateľ 1/ čiastkou vo výške 23.830,65 EUR a sťažovateľ 2/ čiastkou vo výške 4.411,- EUR. Podstatou žaloby bolo to, že žalovaný ako vodič motorového vozidla pred jazdou požil alkohol a spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k ťažkému zraneniu sťažovateľov. Voči žalovanému sa z tohto dôvodu viedlo aj trestné stíhanie, ktoré však bolo odstúpené na ďalšie konanie v krajine jeho pobytu, ktorým je Spolková republika Nemecko.

Okresný súd Senica (konajúc ako súd prvého stupňa) vo veci plynulo nekonal (od sťažovateľov si vyžadoval doklady, ktoré už boli súčasťou súdneho spisu, vykonával dožiadania o priebehu trestného stíhania prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti SR a pod.)

Dňa 24. 02. 2011 sťažovatelia (zastúpení advokátom) podali sťažnosť na prieťahy v súdnom konaní a požiadali predsedu súdu ako orgán poverený vybavovaním sťažností, aby, ak zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijal a zabezpečil vykonanie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov. V podanej sťažnosti sťažovatelia namietali postup súdu, ktorým súd porušuje právo účastníkov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov...“

Sťažovateľky tvrdia, že „Okresný súd Senica svojím postupom v predmetnej veci spôsobil zbytočné prietahy a tým porušil právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru“, a preto navrhujú, aby ústavný súd na základe skutočností uvedených v sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa 1/ M. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C/163/2009 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa 2/ mal. M. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C/163/2009.

3. Okresnému súdu Senica prikazuje, aby vo veci vedenej pod sp. zn.: 11 C/163/2009 konal bez zbytočných prietahov.

4. Sťažovateľovi 1/ M. P. priznáva finančné zadosťučinenie 10.000,-EUR (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Senica povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Sťažovateľovi 2/ mal. M. P. priznáva finančné zadosťučinenie 10.000,-EUR (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Senica povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

6. Sťažovateľovi 1/ a sťažovateľovi 2/ priznáva náhradu trov konania, ktoré je Okresný súd Senica povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu obidvoch sťažovateľov do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľky namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 163/2009, pričom z ich argumentácie uvedenej v sťažnosti vyplýva, že k porušeniu označeného základného práva malo dôjsť tým, že okresný súd rozhodol o ich žalobe až po viac ako roku a pol rozsudkom sp. zn. 11 C 163/2009 z 26. júna 2010, ktorý sa následne neefektívnym spôsobom doručoval žalovanému, pričom tento podľa tvrdenia sťažovateľiek „do dnešného dňa nenadobudol právoplatnosť“.

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a tiež práva na prejedanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom okresného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už príslušný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 223/2010).

Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že okresný súd o žalobe sťažovateľiek rozhodol rozsudkom z 26. mája 2011, pričom tento rozsudok 6. decembra 2011 doručil v súlade s právom SRN príbuznému žalovaného. Pri doručovaní rozsudku okresný súd postupoval podľa čl. 9 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1393/2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach členských štátov a o zrušení nariadenia Rady č. 1348/2000, podľa ktorého sa za dátum doručenia písomnosti považuje deň, v ktorý bola písomnosť doručená v súlade s právnym poriadkom prijímajúceho členského štátu. Na tomto základe okresný súd po doručení svojho rozsudku v súlade s právom SRN vyznačil v spise nadobudnutie jeho právoplatnosti dňom 22. decembra 2011.

Z uvedeného vyplýva, že namietané konanie bolo v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už právoplatne skončené, a preto okresný súd v tomto čase už nemohol porušovať základné právo sťažovateľiek podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ani ich právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo v súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu zakladá dôvod na jej odmietnutie pre zjavnú neopodstatnenosť.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľiek po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľiek.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júna 2012